

standard

ekonomik ve teknik dergi

YIL: 16 SAYI: 188 AGUSTOS 1977
AUGUST

“KAVEL DEMELER;

Yüksek gerilim
enerji kabloları,
(15 kV dahil)
Alçak gerilim
enerji kabloları,
Tesisat kabloları,
Telefon kabloları,
Yuvarlak ve dikdörtgen
kesitli,
Emaye bobin telleri,
(1,5×2,5-5×12 mm kadar)

İLE GÜVEN KAYNAĞI
DEMELER,,

KAVEL KABLO ve ELEKTRİK MALZEMELERİ A.Ş. Karaköy-İSTANBUL
TEL: 45 35 05-45 34 94

Türk Standardları Enstitüsü her türlü madde ve mamül ile, usul ve hizmetlerin millî standartlarını hasırlamak görevi ile kurulmuş, bağımsız bir kamu kurumudur. Enstitü, kuruluş kanunu ile verilmiş olan bu ana görevinin yanısıra, ülkemizde standardizasyonu yaymak, standard uygulamalarını teşvik etmek, standartların gerek üretici, gerekse tüketici halkımıza sağladığı çeşitli faydaları tanıtmayı da görev bilmektedir.

TSE'nin aylık yayın organı olan STANDARD Dergisi, yukarıda belirtilen amaçlara uygun olarak, yurt içindeki ve yurt dışındaki standardizasyona ilişkin çalışmalarını ve gelişmeleri milletimize aktarabilme görevini yüklenmiştir.

**TÜRK STANDARLARI
ENSTİTÜSÜ ADINA
SAHİBİ:**

ŞADI PEHLİVANOĞLU

**SORUMLU YAZI
İŞLERİ MÜDÜRÜ:**

MUAMMER TAYLAK

YAYIN VE TANITMA KOMİTESİ

ŞADI PEHLİVANOĞLU
(Başkan)

MUSTAFA ERNAM

AHMET KARACA

AHMET SADETTİN ELGİN

YÜCEL HACALOĞLU

TÜRKER SANAL

Telgraf Adresi:

STANDARD — ANKARA

Telefonlar:

17 19 31 — 18 72 40

Posta Kutusu:

73, Bakanlıklar - Ankara

Basıldığı Yer:

Ayyıldız Matbaası A. Ş.

Ankara — 1977

standard

ekonomik ve teknik dergi

YIL: 16 SAYI: 188

**AĞUSTOS
AUGUST**

1977

TSE HAZIRLIK GRUPLARININ AĞUSTOS

1977 AYI İÇERİSİNDEKİ ÇALIŞMALARI S. 2

TSE TÜKETİCİ İŞLERİ KOMİTESİ'Nİ

NİÇİN KURDU? S. 3

NÜKLEER TİCARET

S. 5

(Sıtkı Lâlık)

RESMÎ GAZETE

S. 8

TSE Hazırlık Gruplarının Ağustos 1977 ayı içerisindeki çalışmaları

Yeni Kurulan ve Çalışmaya Başlayan Teknik Komiteler

Mentol
Talk
Plastik Buvatlar (Elektrik İç Tesisatında Kullanılan)
Klinker
Beton Travers Çimentosu
Granüle Yüksek Fırın Cürufu

Hazırlık Grubunda İncelenmekte olan Tasarılar

PVC Bükülgen B - Borular ve Muflar (Elektrik İç Tesisatında Kullanılan, Orta Yüke Dayanıklı)

Birinci Mütalaaya Gönderilen Tasarılar

Hidrojen Peroksit
Litarj Kurşun Monoksit)
Aktif Karbon
Cam Kaplar Fiziksel Deney Metotları
Şişe ve Kavanoz Kafaları Biçim ve Boyutları
Taze Betonda Hava Miktarının Basınç Metodu ile Tayini
TS 453 "Gazbeton Yapı Malzeme ve Elemanları" (Revizyon)
TS 821 "Basıncsız Pis Su ve Yağmur Suyu İçin Beton ve Betonarme Borular ve Özel Parçaları" (Revizyon)

Birinci Olgunlaştırılması Yapılan Tasarılar

TS 730 "Çelik Özlü Alüminyum İletkenlerde Kullanılan Kaplanmış Çelik Teller" (Revizyon)
TS 718 "Gerilim Transformatörleri" (Revizyon)
Kuplaj ve Gerilim Kondansatörleri
TS 1226 "Deney Elekları İçin Delikli Metal Elek. Levhaları" (Revizyon)
TS 1227 "Deney Elekları İçin Tel Elek Kafesleri" (Revizyon)

İkinci Mütalaaya Gönderilen Tasarılar

Basıncılı Su İleten Boru Hatlarına İç Basınç Deneyi Uygulanması Kuralları

Teknik Kurula Gönderilen Tasarılar

Vulkanize Kauçuklar - Yoğunluk Tayini
Demir Cevherleri - Ufalanmaya Karşı Dayanıklılığın Tayini
Demir Cevherleri - Numune Almada Sistematiik Hatanın Gerçekleştirilmesinde Kullanılan Deneysel Yöntemler
Demir Cevherleri - Rutubet Miktarı Tayini
Demir ve Çeliklerin Kimyasal Analiz Metotları (Niobiyum Miktarı Tayini)
Ftalik Anhidrid
Petrol Ürünlerinde Bulutlanma Noktası Tayini
Zincir Çelikleri (Kaynaklı Yuvarlak Zincir Halkası Yapımı İçin)
Yaylık Yuvarlak Çelik Çubuklar (Sıcak Haddelenmiş, Sıcak Biçimlendirilmiş, Isı İşlemi Uygulanan Yaylar İçin)
Civata ve Somun Çelikleri (Düşük Karbonlu, Alaşimsız)
TS 87 "Ev Tipi Elektrikli Buzdolapları ve Dondurucu Dolaplar" (Revizyon)
TS 526 "Küresel Grafitli Dökme Demirler - Genel Esaslar" (Revizyon)
Uçaklarda Kullanılan Alüminyum İletkenli Elektrik Kablolara Sıkıştırılarak Tutturulmuş Alüminyum Bağlantı Uçları
Bimsbetondan Mamul Yapı Elemanları

TSE Tüketici İşleri Komitesi'ni Niçin Kurdu ?

ketici İşleri Başkanı Mehmet Aydın ile Ankara Radyosu adına yapılan röportajın ikincisi 19.8.1977 günü yayınlanmıştır. Bu radyo röportajı sayın okuyucularımıza aynen aktarıyoruz.

Spiker: Sevgili dinleyiciler, TSE bünyesi içinde yeni bir komitenin kurulduğunu, bundan önceki programlarımızın birinde size duyurmuştuk. Bu komitenin adı Tüketici İşleri Komitesi idi. İlk konuşmamızda, bu komitenin başkanı sayın Mehmet Aydın'ı konuk etmiştik. Tüketicinin korunması üzerinde bazı sorular sormuştuk ona ve bunun cevaplarını almıştık. Şimdi sayın Mehmet Aydın yine stüdyomuzda; bugün başka konuşacağız ve başka sorular soracağız kendisine. Sayın Aydın, hoşgeldiniz.

Mehmet Aydın: Hoşbulduk..

Spiker: Tabii ilk sorumuz, TSE içinde kurulan Tüketici İşleri Komitesinin çalışmaları nelerdir?

Aydın: TSE Tüketici İşleri Komitesi, başlıca beş konuda faaliyet gösterecek. Bunlar: Tüketici standartları, Tüketici güvenliği, Tüketici Standardları konusunda dış faaliyetlerin izlenmesi, Tüketici Hakları ve Tüketici Eğitimi. Şimdi, dilerseviz bu konulara teker teker göz atalım..

Türk Standardları Enstitüsü, bugüne kadar 2812 standard yapmış. Bunların 1200'ü madde standardı. Diğerleri hizmet ve kural standartları. Bu madde standartlarının 600 tanesi tüketici standartlarına ait. Diğerleri üretimle ilgili standartlar. Standard kelimesi, lügatte, bir otorite tarafından; miktar, ağırlık, vüsat, değer veya kalite ölçmek üzere kurulmuş bir kaide olarak tanımlanmaktadır. Buradan anlaşılacağı üzere, standard, tüketicinin korunmasında çok önemli bir araçtır. Tüketici İşleri Komitesi, TSE'nin tüketici standartlarını hazırlama konusundaki çalışmalarına yardımcı olacaktır. Standard taslaklarını görüş bildirmek, yeni standard ihtiyaçlarını ve mevcutların revizyonu gerekenleri saptamak bu arada zikredilebilir. Diğer bir mesele, bu standartların tüketiciye tanıtılmasıdır. Tüketicinin bu standartlardan haberi olmaz ve bunları kullanmaz ise, standard yapmanın bir yararı düşünülemez. Türkiye'de, tüketicilerin, bu standartlardan genellikle habersiz olduklarını söylemek, yanlış bir ifade olmaz.

Spiker: Sayın Aydın, bize tüketicinin güvenliği konusunda acaba neler söyleyeceksiniz?

Aydın: Teknolojinin gelişmesi yüzünden, tüketici malları kompleks hale gelmiş ve tüketici, mahiyetini bilemediği bu mallar dolayısıyla bir takım zarar riskleri ile karşılaşır olmuştur. Ölümler, sakatlık, yaralanma, yanma, zehirlenme vesair gibi olaylar, modern toplumda hergün artan bir eğilim göstermektedir. Bu olayların bir kısmı tüketicinin ihmali ve bilgisizlikleri ile ilgili olmakla birlikte, bir diğer neden, tüketici mallarının kusurlu dizayn ile yapılmış olmasıdır. Tüketici mallarındaki bu kusurların tespiti ve tüketicinin korunması için dünyanın birçok ülkelerinde kurulan örgütler, malların mukayeseli testlerini yaparak, saptadıkları kusurları basın vesair yollarla kamu oyuna intikal ettirmektedirler. Ancak bu yeterli değildir. Mesele herşeyden evvel bir kamu görevi olarak ele alınmalı ve sıkı müeyyidelere bağlanmalıdır.

Kamu organlarının memleket içinde tüketici sağlığına mal ve hizmetler dolayısıyla ne gibi zararlar geldiğini tespit amacıyla esaslı bir gözetleme sistemi kurması gereklidir. Birleşik Amerika'da tüketici güvenliği konusunda, doğrudan devlet başkanı ve parlamento'ya bağlı olarak görev yapan Tüketici Malları Güvenlik Komisyonu, yüzden fazla hastanenin acil servisine bağlı kompüterli bir elektronik zarar gözetleme sistemi çalıştırmaktadır. Amerikan Tüketici Güvenliği kanununa göre, imalatçı ve satıcıların tehlikeli maddelerden haberdar olmaları üzerine, komisyona bilgi vermeleri zorunludur.

Türkiye'de bir tüketicinin başına kusurlu ve sağlığa zararlı mallardan ötürü ne gibi hadiseler geldiği konusu ile meşgul bir kamu örgütü mevcut değildir. Bir ülkede tüketici güvenliğinin sağlanması için iki tedbir gereklidir. Birisi müstakil bir kanun çıkarılması, diğeri de tehlike riski taşıyan mallara ait standartlar yaparak malların bu standartlara uygun olarak imal edilmelerini sağlamaktır.

Gelişmiş ülkelerde standardlara uymayan veya standard olmamasına rağmen görünür derecede tehlike riski taşıyan mallar, devletçe müsadere edilmekte ve piyasadan toplattırılmaktadır.

Türkiye'de bu türlü uygulama henüz mevcut değildir.

Tüketici güvenliği konusunda, TSE'nin çıkardığı standartlardan yararlanmak mümkündür. Ancak tehlikeli maddelerin ve meydana gelen zararların iyi bilinmesi gerekir. Tüketici işleri komitesi, bu konuda çalışmalar yaparak meseleye yardımcı olabilir.

Spiker: Sayın Aydın, ben burda bir şey sormak istiyorum. Tüketicie yardım için bazı malların iyi, bazı malların kötü olduğunu ortaya çıkaran kuruluşlar olsa, bizim yasalarımız uygun mu şu mal iyidir, bu mal daha kötüdür diye bunları yayımlamaya..

Aydın: Tabii, gerçeklere uyduğu takdirde, bunu önleyen herhangi bir mevzuat söz konusu değildir.

Spiker: Peki sayın Aydın, Türk standartları konusunda dış faaliyetlerin izlenmesi oluyor mu Daha önceki programlarımızda da bilgi vermiştik dinleyicilerimize bu konuda.. Yine biraz bilgi verelim..

Aydın: Bunlar TSE tarafından izlenmektedir. Ancak şu kadarını söyleyeyim: Bugün Tüketici Standartları alanında birçok milli ve milletlerarası örgütler değerli çalışmalar yapmaktadırlar. FAO, Kodeks Alimentaryum Komisyonu WHO, ISO, OECD, Ortak Pazar vs. bu arada zikredilebilir. Bu örgütlerin faaliyetlerinden haberdar olmak, Türkiye gibi sanayileşme yolundaki bir ülke için büyük önemi halzdir. Gelişmiş ve gelişen tüm ülkeler, kendi tüketicilerini korumak için standartlar yapmaktadır. Türkiye gibi ihracata büyük ölçüde bel bağlanmış bir ülkenin, bu standartlardan habersiz olması aleyhimize olur. Bu nedenle dış ülkelerin tüketici ile ilgili faaliyetleri, sistemli bir biçimde izlenmeli ve TSE'nin ilgili organlarına intikal ettirilerek gerekli tedbirler alınmalıdır. Tüketici standartları ile ilgili dış toplantılar, görüşler, ve dış örgütlerden TSE'ye tevcih olunacak sorulara verilecek cevaplar da, Tüketici İşleri Komitesi tarafından hazırlanabilir.

Spiker: Sayın Aydın, tüketici konusunda oldukça önemli bir noktaya geldik. Tüketici hakları bu konumuz. Bunu bize anlatacaksınız ve biraz da geniş anlatacaksınız, rica ediyoruz..

Aydın: Evet, Efendim, son yıllarda tüketicinin bazı hakların sahibi olduğu görüşü bir çok milli ve milletlerarası kuruluşlarca kabul ve ifade edilir hale gelmiştir. Böylece tabiatıyla devlete, bu hakları koruyucu bazı görevler yüklenmiş olmaktadır. Bu haklardan bir kısmı tüketicinin sağlığına zararlı mal ve hizmetlere karşı korunmasıdır. Diğer bir koruma alanı ise, tüketicinin kendisine mal ve hizmet arzedenlerin fiyat sömürsüdüdür. Gelişmiş ülkelerde fiyat kontrolü ve tükeltici uygulamaların denetimi için çok etkili mevzuat ve örgütlerden meydana gelen sistemler mevcut olduğu halde, Türkiye'de bu gelenek henüz kurulmamıştır.

Tüketicinin diğer bir hakkı, mal ve hizmetlerdeki hatalardan doğan zararlarının tazminidir. Hatta bu gibi davaların hızla sonuçlanması için özel mahkemeler kurulmuştur. Türkiye'de kusurlu bir malı aldıktan sonra bunu farkedene tüketicinin baş vuracağı bir merci, istinad edeceği kanunî mevzuat mevcut değildir. Mal ve hizmetlerin kalitesi, miktarı, kullanma şartları vs. gibi hususlarda tüketici, bunları piyasaya arzedenler tarafından tüketicinin aydınlatılmasını bir hak olarak görmektedir. Bu hususların tamamı standartlarda yeralabilir. Bir kısmı etikette gösterilebilir. Ancak bu uygulamanın bilgilî olması gerekmektedir. Tüketici İşleri Komitesi, bu konuda yararlı çalışmalar yapabilir. Bilinen şudur ki, Türkiye'de etiketleme meselesi, denetim ve uygulama yönünden çok yetersizdir.

Son olarak tüketicinin eğitim hakkından söz edilmiştir. Tüketici işleri komitesinin bu konuda yararlı hizmetleri olabilir. Diğer bir hak ise temsil edilme, yani tüketici ile ilgili konularda, onun görüşünün alınması ile ilgilidir.

Spiker: Peki sayın Aydın, son anlatacağınız konu herhalde şu olacak: Konan, yerleşen standartlar nasıl kontrol edilecek

Aydın: Türkiye'de standard kontrolü maalesef çok yetersiz bir manzara arz ediyor. Bu konuda sorumlu bakanlık, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıdır. Bakanlık, zorunlu standartların kontrolünden sorumludur. Ancak bu iş laboratuvarların ve mütehassis personelin varlığını gerektiren büyük bir iştir. Bu itibarla bu imkanlara sahip kamu örgütlerinin iş birliği içerisinde çalışması gerekir. Mesela Gıda Tarım ve Hay-

vancılık Bakanlığı bünyesinde etkili bir gıda kalite denetimi yapmaya yeterli laboratuvar ve personel olduğu halde, bunlar çeşitli genel müdürlüklere dağılmış olduklarından hizmet ifa edilememektedir.

... Bu laboratuvar ve personelin bir idare altında toplanması çok daha yararlı olacaktır.

... TSE, kendisi standard denetimi yapmakla sorumlu bir örgüt değildir. Ancak bazı uygulamaları standarda uygun mal yapımını teşvik edici mahiyettedir. Bunlardan birisi ihtiyari standartlar konusunda uygulanan marka sertifikasyonudur. Halen 200 firma marka almıştır. Bu sayı arttırılabilir. Diğer bir uygulama, 1977 icra planında yer alan bir tedbir ile ilgilidir. Buna göre kamu ihaleleri yolu ile satın alınacak malların TS'ye uygunluğu esas alınmakta, ve TS'e uyan malların tercih edilmesi öngörülmektedir. Bu belgeleme işlemi TSE tarafından yapılmaya başlanmıştır. Bu önemli bir gelişmedir. Zira, mal ve tesisleri yeterli olmadığı için gerekli belgeleri alamayanların yapacağı ilk iş tesislerini ve mallarını ilah etmek olacaktır. Tabiiyle bu tüketicinin lehine bir gelişmedir. TSE Tüketici İşleri Komitesi tüketici mal ve hizmetleri konusunda her türlü şikayet ve önerileri olan kişi ve kuruluşların işbirliğine hazırdır.

Spiker: Evet, diyelim Sn. Aydın, ben, bir tüketici olarak bozuk, kalitesi düşük, zararlı bir mal aldım. Bunun bu niteliklerini bir yere şikayet etmek istiyorum. Ne yapacağım Nereye baş vuracağım

Aydın: Efendim, bunu, başlangıçtan beri izah ettiğim gibi, Türkiye'de şikayet edecek bir merci henüz mevcut bulunmamaktadır. Bunun için bir mevzuatın oluşturulması gereklidir. Ancak, biz yine TSE'ye gelelim... Bu gibi şikayetler, TSE'ye intikal ettirildiği takdirde, Enstitü, kendi bünyesi içinde kurmuş olduğu bu komite vasıtası ile, ilgili standartlar mevcut mu dur? değil midir? bunları ele alacaktır ve herseyden evvel bu mallarla ilgili standartların yapılmasına teşebbüs edecektir. Ve böylece Türkiye'de, bu türlü mallar standartlara uygun olarak piyasaya çıkarıldığı takdirde, tüketicinin şikayetleri önlenmiş olacaktır.

Spiker: Sn. Aydın, bunu da buradan duyurduktan sonra, sanıyoruz, kapımızın önünde uzun kuyruklar olabilir. Çok teşekkürler.

Aydın: Ben teşekkür ederim.

NÜKLEER TİCARET

Sıtkı LALİK

Artık Her İsteyene Nükleer Santral Satıldığı Bir Devreye Girilmiştir. Fakat Ne Alıcı Ülkenin Özelliklerine Uyup Uymadığına Bakan Var ve Ne de Güvence Prensiplerine Saygı Kalmış. Bu Durumun Kazasız Belâsız Yürüyeceğine Umut Bağlamakla yetinilmektedir.

Bir ülke nükleer santral sipariş verdiği zaman, satıcı ülkede mevcut bir tesisteki gibi olmasına bel bağlamakla yetinmektedir. Böylece alacağı santralin satıcı firma ülkesinde geçerli olan güvenlik koşullarına uygunluğu yeterli sanılarak hiçbir endişe duyulmamakta ve herhangi bir tehlike korkusu akla bile gelmemektedir.

Evet Teorik olarak bu böyledir, fakat pratik yönden durum bir hayli farklıdır. Nitekim, Birleşik Amerika Devletleri yakın zamana kadar; Koreye, Mısır'a ve Filipinler 600 M.W lık çift devreli birer reaktör satmağı onaylamıştır. Halbuki Birleşik Amerika'daki elektrik şirketleri aynı süre içerisinde 1000 MW ya da daha yüksek güçlerdeki siparişi tercih etmişlerdir. Yukarıda adı geçen ülkelere satılacak reaktörlerin özellikleri, 1974 den beri Yugoslavya da yapılmakta olan 4000 MW lık reaktöre benzetilmiştir.

Esasen sözleşmeler imzalanırken, bundan da daha önce Brezilya için yapılan bir santral örnek alınmıştır. Zaten Brezilya'nınki de o sırada Portoriko için Tasarlanmış bulunan bir tesisin benzerinden başka bir şey değildi. Sıralanan bu referans zinciri ne çare ki burada bitmemektedir. Birbirine dayanan bu iskambil kağıtlarından kurulu güvence âbidesi, bir blöf olarak inançları da sarsmıştır. Çünkü, Portoriko santrali hiçbir zaman gerçekleşmemiştir. Birleşik Amerika Devletlerinde 1970 lerde verilen imâl ruhsatı, kurulacak sistem, deprem sorunları nedeniyle, 1972 ye ertelenmişti. Eğer bu santral gerçekten yapılmış olsaydı Amerika Birleşik Devletlerince sistemli bir biçimde incelemeğe tâbi tutulurdu.

Bunun ardından şüphesiz ilâve tedbirler de hesaba katılarak etüt aşamasından itibaren imâlatın sonuna kadar herhalde birtakım tâdiller de yapılarak, Tesis gerçekten güvenilir hale getirilebilirdi. Bu mutalaaları uluslararası Atom Enerjisi Örgütü'nün (AIEA) nükleer Güvenlik Bölümünde görevli M. Morris Rosen resmen ileri sürmüştür.

Bu açıklamalardan anlaşıldığına göre, yukarıda siparişlerinden sözedilen çift devreli nükleer santrallardan hiçbiri nizâm ve kesin bir kontrolden geçmemiştir. Yanlış formüle edildiği içinde yapılması zorunlu tâdillerin hiçbiri göz önünde tutulmamıştır.

Bunun kadar çarpıcı bir başka örnek de imâlatçı firmaların eniyi sanılan Milli santralleriyle bunlara muadil diye satılan yani başka ülkelere ihraç edilenler arasında bulunmaktadır. Nitekim Almanya Federal Cumhuriyetinin İran'a sattığı su basıncılı ve dört devreli iki büyük reaktör buna misal olarak gösterilmektedir. Gerçi tıpkı buna benzer ve aynı ölçülerde yeni bir Alman reaktörü de halen inşa halindedir. Ama bu R.F.A. nın yöntemlerine sıkı sıkıya tâbi tutularak kritik bir incelemeğe konu teşkil etmektedir.

1990 larda oluşacak Nükleer Santraller

Ülkeler	M.W	Tesis Sayısı
Brezilya	11 000	15
Kore	7 000	10
İspanya	27 000	35
Taiwan	9 000	10
Yugoslavya	4 000	5
Gelişmekte olan Ülkeler için		
Toplam	100 000	125
Dünya için		
Toplam	800 000	900

Fakat İran'a ihraç edilen santral hiçbir suretle örnek olarak alınan bu Alman santralının muadili olmayacaktır. Çünkü, İran'da reaktörün kurulacağı bölgenin özellikleri, Tesisin Tasarlanışını bile alt üst edecek niteliktedir. İran reaktörü şiddetli bir deprem kuşağı üzerindedir. Bu yüzden Alman modelinden hayli değişik şartların içerisinde çalışacaktır. Bunun temelleri, yapısındaki mağlantılar, boru sisteminin özellikleri, mesnetler ve reaktörün iç kısmı bambaşka bir konsepsiyonu gerektirmektedir. (AIEA) nın Nükleer Güvenlik Örgütü sorumlularının verdiği sonuç şöyledir:

İnşası tamamlandıktan sonra İran nükleer tesisatı, referans olarak alınan alman tesislerinden hissedilir derecede farklı olacaktır. Ancak bu tâdiller R.F.A. resmî örgütlerince ayrıntılı bir kritiğe tâbi tutulmayacaktır. Bu istisnaî bir hal? Şüphesiz şiddetli deprem bölgesine gittikçe daha çok sayıda reaktörler kurulduğu da söylenemez.

Nükleer santrallerin konsepsiyonu, yapımı ve işletilmesi için güvenlik tedbirlerini öngören standartlar yok mudur? Denemelerin öğrettiği ve Pratiğin kodlaştırdığı esaslardan hâlâ yoksun muyuz? Buna verilecek karşılık ne yazık ki yokdur, belki de lüzumundan fazlası var denilebilir. Neticede her ikisi de aynı kapıya çıkar. Buna ait hazırlıklara (AIEA) kuşkusuz girişmeği içtenlikle ister. Ancak bu hem uzun zamanı gerektirir hemde reaktör ihraç eden ülkelerin işbirliğini. En iyi istekler bulunsa bile, Nükleer Güvenlik örgütü'nün kanaatına göre, daha birçok yıllar beklemek gerekecektir.

DÜNYADAKİ NÜKLEER SANTRALLAR

1975
Doğu Almanya
Batı Almanya
Arjantin
Belçika
İspanya
Amerika Birleşik Devletleri
Fransa
Hindistan
İtalya
Japonya
Pakistan
Hollanda
Birleşik - Kraliyet
İsveç
Çekoslovakya
İsviçre
Sovyet Rusya
1980
Avusturya
Brezilya
Kore
Finlandiya
Meksika
Taiwen
Yugoslavya
1985
Güney Afrika
Macaristan
İran
Lüksemburg
Filipinler
Polonya
Romanya
1990
Türkiye
İsrail
Mısır
Tayland

Zaruret halinde reaktör göbeğinin söğütülmesi için uygulanan sistemlerin çokluğu ve ayrılmasile çevresinin sulanması, fırlayan parçalara karşı korunması için gerekli tedbirler santral imal eden her ülkeye hattâ firmaya göre değişiktir. Kendilerince uygun standardlar seçmiş dahi olsalar, bunları rakiplerinden gizli tutmaları bugünün anlayışına göre doğal sayılmaktadır.

Malzemenin uzak mesafelere taşınması, zarara uğrama nedenlerini çoğaltır. Eğer beklenmedik sorunlar çıkarılsa, ihracatçı firmaların binlerce kilometre uzakdaki direktörleri, gereken tedbirleri alma imkânından yoksundurlar. Şantiyenin bulunduğu yerdeki sorumlular, müteahhitler aynı zamanda çeşitli kalitedeki malzemenin güvenlik kontrollerini sağlayacak yöntemleri uygulurlar. Bu, hiç yoktan iyidir, şimdilik bunun başka çaresi de yoktur.

Bu açıklamalar, bir alman nükleer santralının, Amerika Birleşik Devletlerinde geçerli olan inşa koşullarıyla bağdaşmıyacağını göstermektedir.

Nükleer santral alan ülkeler için, bir başka büyük sakınca da mâli bakımdan ortaya çıkmaktadır. Ticarî anlaşmalar ve ülke yararları bakımından santral teçhizatının birçok kısımları değişik yabancı ülkelerden sağlanmaktadır. Oysaki bu ülkelerde Güvenlik Tâlimatına ilişkin standardlar ve kurullar birbirinden çok farklıdır. Aksesuarların bu kadar değişikliği göstermesi sadece koordinasyon bakımından değil (güvenlik kriterlerinin, konsepsiyonlarının ve Tâlimatının mütecanis olmaması), santrali yapan ülkenin seçiminde veri olarak kabul ettiği güç, araç ve sistemlerin kritik bir incelemeğe dayanmamış olmasının da güvenlik bakımından mahzurlu olacağı aşikardır.

Gerçi anahtar teslimi bir sözleşmede reaktörü teslim edecek firmanın; malzemenin, Tesis profesinin gerçekleşmesinden, proje etütlerinden, tamamlayıcı tesislerden, sınır çevrelerinden tutunuzda akla gelebilecek birçok şeylerden sorumlu olduğu kaydı vardır. Ancak, müteahhit firma bunları çeşitli endüstriyel ve mimarî kuruluşlara sipariş ederek yaptırır. Böyle olunca nükleer reaktörün referans olarak alınan tesislere mutlak surette uyması fiilen sağlanamaz.

Nükleer santrali ithal eden ülkeler için en önemli tedbir; güçlü ve ehliyetli elemanlarla iyi disipline edilmiş yasal bir örgüte sahip olmaktır. Çeşitli dallarda tecrübe görmüş, ihtisaslaşmış yetkili personel en güvenilir garantidir. Çünkü, projenin kritik bir görüşle incelenmesinden başlayarak, kurulacak bölge seçildikten sonra, buna ilişkin nükleer tesisleri, etütleri, konstruksiyonu ve nihayet işletme yöntemlerini araştırmak başka türlü sağlanamaz.

hiç de böyle değildir. Güvenlik koşulları genellikle sağlanamadığı için gücün sınırlanması konusunda hızlı karar verebilecek ehliyetli Teknik elemanların çok kez bulunmadığı bir vakıadır. Halbuki gelişmekte olan ülkelerin enerji ihtiyacı öyle bir noktada bulunabilir ki, kurulacak nükleer santrallerin işletilmesini sınırlayıcı ve hattâ büsbütün yasaklayıcı da olabilir.

Nükleer Güvenlik Bölümü sorumlusu diyor ki: geniş ölçüde müşavirlik hizmeti gerekli bulunan hallerde sürekli çalışabilecek yeterince ehliyetli 15 kontrol elemanına ihtiyaç vardır. Bunlar tam bir serbestlik içerisinde ihracatçı firmanın elemanlarıyla birlikte çalışmalarını yakından izleyerek görüşlerin birbirine yaklaşmasına ve hattâ standardizasyonun gelişmesine ön ayak olabilirler. Her iki tarafın uzmanlarından oluşturulacak böyle bir heyet ehliyetli eleman noksanlığını da bir ölçüde telafi eder.

Ne çareki, bu tesislerde bulunan uzman sayısı, hemen daima 15 in altında kalmaktadır. Hattâ kâlifliye sayılan bu elemanların kendileri de güvenlik sorunlarına tamamen vakıf gözükmektedirler.

nükleer santral işleten 19 ülkeden sadece 4 ünün az gelişmiş sayılmasıdır. Şimdilik tahminlere göre 1990 larda nükleer santral işleten ülke sayısı 37 ye çıkacaktır. Bunlardan yalnız 18'i az gelişmiş olarak kabul edilecektir. İşletilecek nükleer santral sayısı ise 135 ilâ 150 yi bulacaktır.

Yurdumuzda enerji ihtiyacını karşılamak için sahip olduğu termik, hidrolik ve diğer kaynakları bir plan çerçevesinde değerlendirmektedir. Bu meyanda nükleer enerjiye de bir pay ayrıldığı bilinmektedir.

Nükleer enerjinin ürkütücü tehlikeleri, hiç bir ciddi örgüt tarafından gizlenmemektedir. Bununla birlikte hiçbir ülke kendisini nükleer enerji dışında tutmağa niyetli görünmemektedir. İleri ülkeler radyoaktivite belasını çözümlemek için yeni yeni teknolojiler geliştirmek üzere çaba harcarlarken, nükleer santral ihracatının sağlayacağı büyük ticari kazançları lehlerine çevirme unsuru içinde gözükmektedirler. Bu makalenin muhtevasından da anlaşılacağı üzere, henüz çözümlenmemiş bulunan güvenlik sorunu bile aldatmaca yollarla reaktör tesislerinde varmış gibi gösterilmektedir.

reaktörü ile atılan Türk teşebbüsünün geçirdiği tecrübe süresi içerisinde kalifiye eleman ve malzeme bakımından hayli gelişmiş olması ümit edilir. İleri ülke olma niteliği bir bütün içerisinde kazanıldığına göre, gelişmekte olan ülkelerin durumlarını düzeltmek için, münferit çabaların yeterli olmayacağı ortadadır. **Morris Rosen**'ın Tipik örnekler göstererek acı gerçekleri açıklaması, özel bir amaç taşır mı taşımaz mı bilinmez ama, çok uyarıcıdır. Özellikle vasıflı teknik eleman yetiştirmeden sözederken, geniş tecrübenin ve ekip çalışmasının taşıdığı önem ayrıca belirtilmiştir.

Bütün bilimsel ve deneysel güçlerini bir noktada konsantre etmiş gerçekten kalifiye olmuş adsız teknik kahramanların bizde de mevcut olabileceğini düşünerek nükleer santral keşmekeşinden yüz akile çıkabileceğimiz ümidini besliyoruz.

Not: Bu makale "Science et Vie" dergisinin Temmuz nüshasından alınmıştır. Yazarı: Gerard Morice

Ağustos Ayında 2 Firma Daha TSE Markası Aldı

ŞAFAK DÖKÜM MAKİNA PARÇA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

TERMO TEKNİK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş. Enstitümüze TSE Markası alma amacıyla müracaat etmiş, mamuller üzerinde yapılan deney ve araştırmaların olumlu sonuçlar vermesi üzerine Firma ile sözleşme imzalanmıştır.

TS 369'a uygun "Dilimli Kalorifer Radyatörleri" standardına uygun Dilimli Çelik Kalorifer Radyatörlerine Marka veren sözleşme Şadi Pehlivanoglu ve Gündüz Özatalay tarafından imzalanmıştır.

TS 482 "İçten Yanmalı Motorlar İçin Silindir Gömlekleri" standardına uygun Flaşlı Kanallı Yağ Silindir Gömleği, Flaşlı Kanalsız Yağ Gömleği, Flaşlı Kuru Silindir Gömleği, Flaşlı Kuru Silindir Gömleği, Düz Kuru Silindir Gömleği TSE Markalı Mamuller arasına girmiştir.

15.8.1977 tarihinde yapılan sözleşme TSE adına Şadi Pehlivanoglu Firma adına ise Ali Okyay tarafından

T. C. Resmî Gazete

Kuruluş Tarihi: (7 Teşrinievvel 1336) - 7 Ekim 1920

14 Ağustos 1977 Günlü 16027 sayılı Resmi Gazetede
Çıkan

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında Tebliğ

Tebliğ No: FKS 77/3-28

1 — 6973 sayılı Bakanlığımız Kuruluş ve Vazifeleri Hakkında Kanun'un Bakanlığımıza verdiği selahiyete dayanarak, 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanunu şümulüne giren bütün sanayicilerden talep ettiğimiz Kalite ve İmalât yeterlilik belgelerini, bu tebliğin neşrinden itibaren bir yıl içinde, Türk Standardları Enstitüsünden almaları ve Bakanlığımıza göndermeleri gerekmektedir.

2 — Bu tebliğin neşrinden önce, Türk Standardları Enstitüsü dışındaki resmi kuruluşlar (Üniversiteler dahil) dan mezkûr Belgeleri alanlar ile henüz belge alma safhasında olan sanayiciler belgelerini, tebliğin neşrinden itibaren üç ay içinde, Türk Standardları Enstitüsüne vize ettireceklerdir.

3 — 1 Aralık 1976 tarih ve 15780 sayılı ile 5 Mayıs 1977 tarih ve 15928 sayılı Resmi Gazetelerde neşredilen tebliğler yürürlükten kaldırılmıştır.

4 — Bu tebliğ Resmi Gazete'de neşrinden itibaren yürürlüğe girer.

16 Ağustos 1977 günlü 16029 sayılı Resmi Gazetede
Çıkan

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında Tebliğ

ARAÇLARIN İMAL, TADİL VE MONTAJI HAKKINDA TEKNİK ŞARTLARI GÖSTEREN YÖNETMELİK İLE ALÂKALI TEBLİĞ

Tebliğ No: FKS 77/4-29

21.7.1966 tarih ve 12354 sayılı Resmi Gazetede Bayındırlık Bakanlığınca ilân edilen "Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Teknik Şartları Gösteren Yönetmelik" in;

1 — 3.5 maddesi : "Projelerin ve kayıt tescil için lüzumlu Teknik Belge'nin kontrol ve tasdiki, Sanayi Bakanlığınca tesbit edilecek Merci tarafından yapılır." hükmü gereğince, Bakanlığımızca, projelerin ve teknik belgenin kontrol ve tasdiki işi için Türk Standardları Enstitüsü yetkili kılınmıştır.

2 — 3.6 maddesi hükmü olan yeterlik Belgesi ile ilgili olarak;

a) Montaj Sanayii Talimatına göre faaliyette bulunan Montaj Sanayii Müesseselerinin, İmalat Yeterlilik Belgesi için Bakanlığımıza müracaatlarına lüzum olmayıp; gerek bu müesseselerce sadece montaj yolu ile imal müsaadelerine sahip oldukları cins ve marka motorlu taşıtlar için mezkûr yönetmelik gereğince hazırlanacak projelerin tasdikine ve gerekse İmalât Yeterlilik Belgesinin verilmesine Türk Standardları Enstitüsü yetkili kılınmıştır. Bu müesseselerce tasdikli projelere uygun olarak montaj yolu ile imali gerçekleştirilen motorlu taşıtlar için tanzim edilecek Teknik Belgelerin Türk Standardları Enstitüsünce tasdikine lüzum yoktur. Mezkûr yönetmelikle ilgili hertürlü mesuliyet firmaya ait olmak şartiyle, firmaca tanzim edilen, trafik tescili için lüzumlu Teknik Belgelere, Türk Standardları Enstitüsünce ilgili projenin tasdikini müteakip verilecek ve bu hususu teyit eden belgenin tasdikli bir sureti eklenecektir.

edilecek Teknik Belgelerin "tasdik olunur" hanesine Türk Standardları Enstitüsüne verilen ve tasdikli bir sureti ilişik olan belgenin tarih ve numarası yazılarak teknik belge biziatihi ilgili firmaca tasdik edilir.

NOT: 2 — Türk Standardları Enstitüsüne tasdik ettirilen projede değişiklik gerektiği takdirde, yeni tip projenin, gene, Türk Standardları Enstitüsüne tasdiki gerekmekte olup; tasdik edilmiş proje bulunmayan imalât gerçekleştirilemez.

NOT: 3 — Teknik Belgesi tanzim edilen motorlu taşıt aynen montaj müessesesinden çıktığı şekilde kullanılmayıp, üzerine kasa v.s. gibi ilâveler yapılacak ise; Teknik Belgenin "istiap haddi" ile "yükklü durumda yüklü ağırlıkları" hanesine çıplak şase halinde satılmıştır." ibaresi konur. Bilâhare bu motorlu taşıt üzerinde yapılan tadil ve ilâveler için bu ilân gereğince tanzim edilecek teknik belgeye, montaj sanayi müessesesince tanzim edilen teknik belgenin tarih ve sayısı ve ilgili montaj müessesesinin isim ve adresi sarih olarak yazılır.

NOT: 4 — Türk Standardları Enstitüsüne tasdik edilen her projeden bir suret Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına gönderilecektir.

b) İmalat Sanayii Kotalarından tahsis almak ve 24.4.1957 neşir tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanunu gereğince Sanayi Siciline tescil edilmiş bulunmak şartıyla, Motorlu taşıt imal eden müesseselerin İmalat Yeterlilik Belgesi için Bakanlığımıza müracaatlarına lüzum olmayıp; bu müesseselerce sadece imalini gerçekleştirdikleri mezkûr motorlu taşıtlar için, mezkûr Yönetmelik çerçevesinde hazırlanacak projelerin tasdikine ve İmalat Yeterlilik Belgesinin verilmesine Türk Standardları Enstitüsü yetkili kılınmıştır.

NOT: 1 — İlgili İmalât Sanayii Müesseselerince tanzim edilecek belgelerin "tasdik olunur." hanesine Türk Standardları Enstitüsüne verilen ve tasdikli bir sureti ilişik olan belgenin tarih ve numarası yazılarak, Teknik belge biziatihi ilgili firmaca tasdik edilir.

NOT: 2 — Türk Standardları Enstitüsüne tasdik ettirilen projede değişiklik gerektiği takdirde, yeni tip projenin, gene Türk Standardları Enstitüsünde tasdiki gerekmekte olup, tasdik edilmiş projesi bulunmayan imalat gerçekleştirilmez.

NOT: 3 — Türk Standardları Enstitüsüne bu şekilde tasdik edilen her projeden bir suret Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına gönderilecektir.

NOT: 4 — Bu firmalar Türk Standardları Enstitüsüne, projelerin tasdiki için yapacakları müracaatlarında;

I — İmalâtları için, kotaların ilgili imalât sanayii kolu tahsisinden istifade ederek faaliyette bulduklarına dair ilgili Sanayi ve Ticaret ve Sanayi Odalarından alacakları belgeyi ilâve edeceklerdir.

II — Sanayi Sicil vesikasının tasdikli bir suretini ekleyeceklerdir.

c) Yukarıda (a) ve (b) fıkralarında belirtilen kuruluşlar dışında kalan firma ve müesseselerden;

i) Evvelce trafik bürolarınca kayıt ve tescili yapılmış, komple ithal veya Montaj Sanayii Talimatı gereğince montaj müesseseleri tarafından imal edilmiş araçların aşağıdaki

tiyle üzerinde tadilat yapan,

ii) Otobüs Şasesi imal müsaadesi bulunan montaj kuruluşlarınca imal edilen otobüs şaseleri üzerine otobüs karoserisi imal eden,

iii) Kamyon, çekici ve diğer motorlu kara nakil vasıtaları ile birlikte kullanılan;

— Treyler (Aile tipi treyler dahil)

— Kasalar (Çelik, ahşap ve damperli)

— Tanker

— Romörk (Yük ve Tarım romörkü dahil)

— Arazöz, vidanjör ve diğer özel maksatlar için yapılan araçları imal eden,

Müesseselere, İmalat ve Yeterlilik Belgesi için Bakanlığımıza müracaatlarına lüzum yoktur. Bu tip kuruluşların yapacakları imalat ve tadilat ile ilgili ve "Araçların imal, Tadil ve Montajı Hakkında Teknik Şartları Gösteren Yönetmelik" hükümlerine uygun olarak hazırlayacakları veya hazırlatacakları projeleri imalâta başlamadan önce Türk Standardları Enstitüsüne tasdik ettirecekler ve bu Enstitüden İmalât Yeterlilik Belgesini alacaklardır. Tasdik edilmiş projeye göre imalât gerçekleştirildikten sonra, firmaca, mezkûr yönetmeliğe uygun olarak tanzim edilecek Teknik Belge, gene Türk Standardları Enstitüsüne tasdik ettirilir.

NOT: 1 — Memleketimiz Otomotiv Sanayii Politikası, Montaj Sanayii Talimatı muvacehesinde yürütüldüğü cihetle, Montaj Sanayii Talimatı dışında hiçbir motorlu kara nakil vasıtasının, Araçların İmal Tadil ve Montajı Hakkında Teknik Şartları Gösteren Yönetmelik'in hükümleri muvacehesinde imali mümkün değildir.

NOT: 2 — Karayolları Trafik Tüzüğü'nün 67/j maddesi gereğince, yolcu taşımak gayesi dışında imal ve monte edilmiş araçlar yolcu taşıma gayesine uygun olarak tadil edilemezler. Kamyon şaseleri üzerine otobüs yapılması ve hükmün dışında mütalâa edilmektedir.

d) Resmî müesseselerce mezkûr Yönetmeliğe göre tanzim edilecek projelerin ve trafik tescili için lüzumlu teknik belgelerin; ilgili müessesenin biziatihi kendi tasdik merciidinden başka bir mercice tasdikine lüzum yoktur.

e) Mezkûr Yönetmelikle ilgili olarak imal, tadil ve montaj kolunda faaliyette bulunan firma veya müesseselerden, durumları yukarıdaki (a), (b), (c), (d) fıkralarından herhangi birine uymayanların, durumlarını belirterek Bakanlığımıza müracaatları gereklidir.

3 — Bu tebliğin neşirinden evvel tasdik edilmiş araç projeleri ile Teknik Belge ve İmalat Yeterlilik Belgeler, tebliğin neşirinden itibaren altı ay içinde Türk Standardları Enstitüsüne yeniden tasdik ettireceklerdir.

4 — Bakanlığımızın "Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Teknik Şartları Gösteren Yönetmelik" ile alâkalı olarak, 30.11.1966 tarih ve 12465 sayılı, 27.6.1971 tarih ve 13878 sayılı ile 20.5.1977 tarih ve 15942 sayılı Resmî Gazetelerde neşredilen Teblięleri tatbikattan kaldırılmıştır.

5 — Bu tebliğ neşri tarihinden yürürlüğe girer.

UNUTMA!

TÜRK
STANDARLARI
ENSTİTÜSÜ

**BU
MARKA
ÜRETİCİ
VE
TÜKETİCİ
İÇİN
GÜVENCE
UNSURUDUR**

kablo olmayınca neye yarar

Gerçekten, sesimizin ve ürettiğimiz elektrik enerjisinin bir yerden bir yere naklini istiyorsak kabloya muhtacız. İşte YILMAZ KABLO'dur, taşıdığı ses veya elektrik enerjisiyle günlük hayatın akışını sağlayan. Standartlarına uygun YILMAZ KABLO, yıllar boyu değişmeyen kalitesi ve çağdaş her yeniliği imalatına getiren sanayi anlayışı ile güven duyulan isimlerin başında gelir.

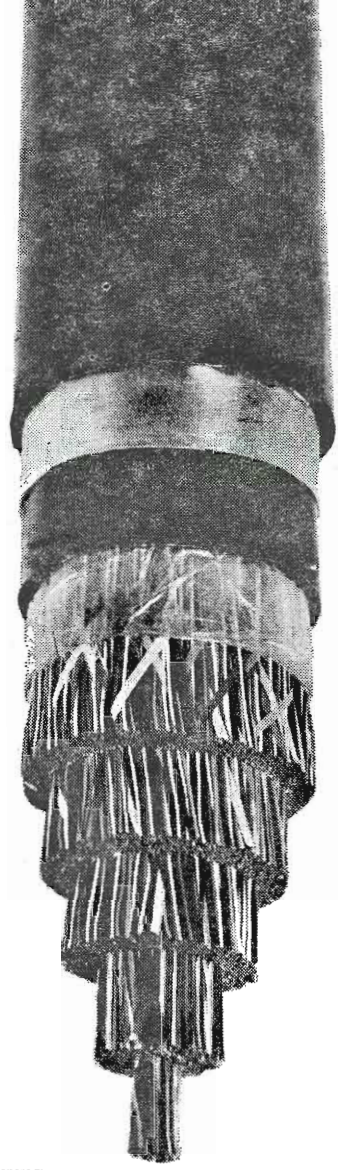
YILMAZ KABLO SANAYİ A.Ş.

Merkez : Karaköy, Okçumusa Cad. 70
Telefon : 44 24 52 - 49 35 35
Fabrika : Topkapı, Maltepe Cad. 10/3
Telefon : 76 10 66

ajanstek

P.T.T. Hizmetinde 10 yıl

P.T.T.'ye telefon kabloları alanında hizmet veren ilk yerli sanayi kuruluşu (1967'den bu yana) olarak, Türkiye'de:

- İlk plastik izoleli telefon kablolarını,
- İlk jonksiyon kablolarını,
- İlk santral kablolarını,
- İlk telefon kablo ihracatını,
- İlk 1800 çiftlik ve 3600 çiftlik telefon kablolarını biz gerçekleştirdik. Mutluyuz.

mamullerimiz:

- Çelik özlü alüminyum iletkenler
- Tam alüminyum iletkenler
- Plastik izoleli askı telli alüminyum kablolar-ALPEK
- Plastik izoleli alüminyum iletkenli enerji kabloları-ALVINAL
- Plastik izoleli telefon kabloları
- Alüminyum profiller
- İletken ve kablolar için ek malzemeleri

TÜRK KABLO A.O.

Merkez: İnönü Caddesi 69/1 Taksim-İstanbul
Tel: 43 59 03 (4 hat) Teleks: 22266
Fabrika: P.K. 53 İzmit Tel: 14 76-13 97

TÜRK KABLO MAMÜLLERİ TEVZİİ A.Ş.
Kemeraltı Caddesi 34 Karaköy-İstanbul
Tel: 43 00 06-43 00 07

R**MAMÜLLERİ İMALİNDE TEK İSİM****RABAK**

Elektrolitik Bakır, Pirinç, Alüminyum - Çelik Alüminyum İletken, Yaylık Çelik Tel ve Külçe Alüminyum Alaşım imalâtı modern tesisleri, tecrübeli personel ve titiz çalışmayı gerektiren güç bir iştir. İhtiyaçlarınızı Türk Standardlarına veya Uluslararası diğer Standardlara uygun olarak temin etmek istiyorsanız yalnız RABAK mamüllerini kullanınız. RABAK üstün kalitenin sembolüdür.

MAMÜLLERİMİZ :

- Elektrolitik bakırdan mamül ;
- Tel, çubuk, lâma ve borular
- Pirinç; tel, çubuk ve borular
- Yataklık bronz çuoklar (İçerisi dolu ve boş)
- Alüminyumdan ; levha, disk,
- Alüminyum ve Çelik özlü alüminyum enerji nakil iletkenleri,
- Galvanizli çelik tel ve yaylık çelik tel
- Altın - Gümüş
- Külçe alüminyum alaşımlar (her nevi)
- Granüle alüminyum
- Enerji nakil hatlarında kullanılan alüminyum iletken ek parçaları
- Göztaşı (bakır sülfat)

MERKEZ :

RABAK

ELEKTROLİTİK BAKIR ve MAMÜLLERİ A.Ş.

İnönü Cad. No. 90/5-6 Taksim-İSTANBUL

Telgraf RABAKAŞ-İST. P.K. 447 Beyoğlu

Telex: 22465 Raku-Tr İst. Tel: 45 68 35 Santral; 4 hat

KÂĞITHANE FABRİKASI:

Silâhtar Cad. 37-Kâğıthane-İstanbul

Telefon: 46 70 30 Telex: 22287 bafa tr,

P.K. 354 Şişli-Telg. RABAK Kâğıthane-İstanbul

KABLO FABRİKASI:

Köseköy-İzmit Telefon : 1408

Telex : 33125 alka tr. P.K. 106 İzmit

Telg: RABAKAL-İZMİT

İSTANBUL SATIŞ MAĞAZASI:

Yemeniciler, Köseoğlu İş Hanı Karaköy

Telefon : 44 81 13

ANKARA SATIŞ MAĞAZASI:

Çankırı Cad. 58 A Tel: 11 10 70

Telex: 42726 tepa tr.

Telg: RABAK - ANKARA

İZMİR SATIŞ MAĞAZASI:

Anafartalar Caddesi No. 143

Tel : 34 220 - İZMİR

**ulusal kaynaklarla,
uluslararası normlara uygun
üretim.**

ERGÜR KABLO

Elektrik enerjisi ile yaşayan tüm kuruluşların güç kaynağıdır Ergür Kablo...
Kalkınma hamlesi içinde bulunan yurdumuzun dev tesislerine can veren, yaşamımızın her kesimine giren Ergür Kablo elektrolitik bakırı kendi işler modern tesislerinde...

Ergür Kablo Kalite üstünlüğü tartışılmayan ürünlerine şimdi bir yenisini daha ekledi.
Emaye Bobin Teli...

Kendi öz sermaye ve emeğimiz ile giderek gelişen Ergür Kablo yerli sanayinin gurur ve güven kaynağıdır...

KALİTE BELGESİNE HAİZ

**uzman
kuruluş**

**ERGÜR
KABLO**
VE
BAKIR SANAYİ A.Ş.

MERKEZ :

Okçumusa Cad. Tezgül İş Hanı
No. 2 Kat 1-2 Karaköy - İstanbul
Tel : 45 80 14 - 45 80 15
Telex : 23464 EKS-TR

FABRİKA :

Sanayi Sitesi 665 Sok. No. 2 - 12
Denizli Tel : 3024 - 2526

ŞİMDİ İHRAÇ EDİYORUZ!

KALİTELİ
ELEKTRİK
MALZEME

**ARTIK AVRUPALI
BİZDEN ALIYOR...**

ÇÜNKÜ F. ALMAN VDE ve DIN NORMUNU TÜRKİYEDE BAŞARIYLA UYGULUYORUZ...

TS50 ve VDE 0635 Kapsamına giren malzemelerde Türk Standartları Enstitüsü

ve Alman merkezinin norma uygunluk ve kalite belgelerini haizdir.

KALEPORSELEN
elektroteknik sanayi a.ş.

Safraköy - Halkalı Cad. No. 170 - İSTANBUL TEL : 73 73 79-73 76

ERKUS

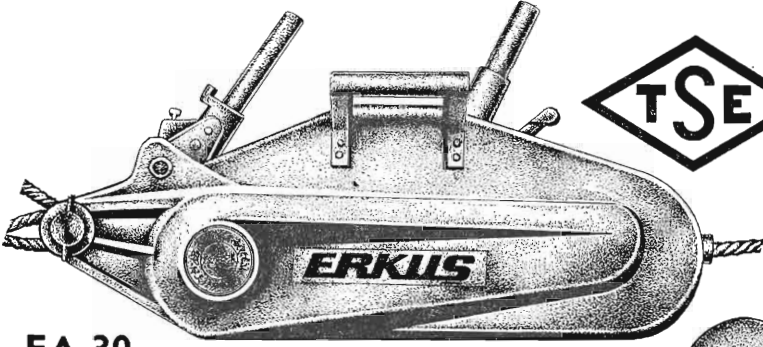
Keresteciler Sitesi, Rıza Uzun Sokak
No.15 Demirkapı—TOPÇULAR

Kaldırma ve Çektirme Makinaları
Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

Tel: 76 20 15

garantilidir...

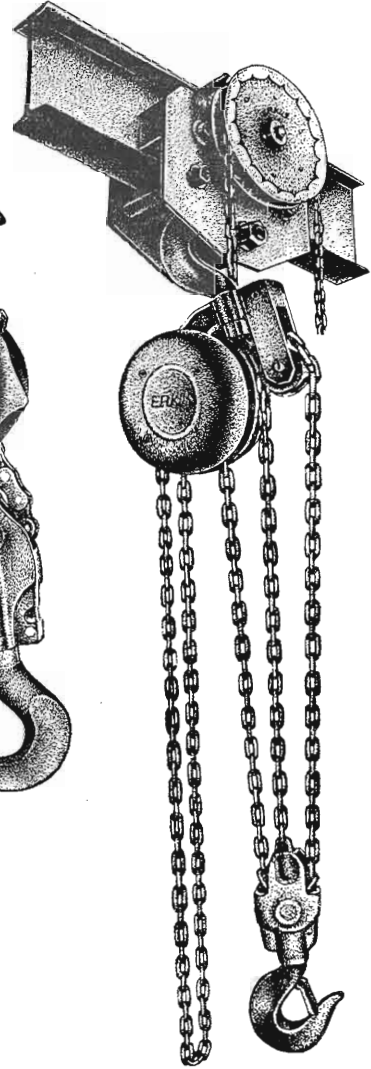

EA-30

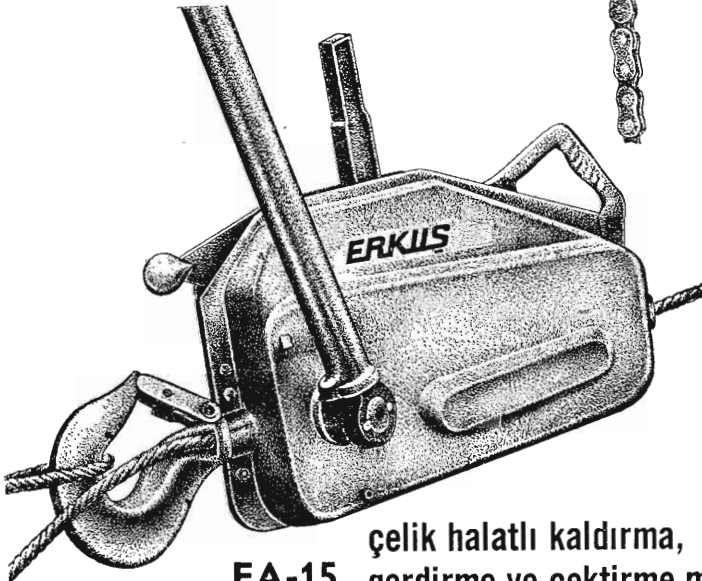
çelik halatlı kaldırma,
gerdirme ve çektirme makinası

EA-1/30

zincirli kaldırma,
gerdirme ve çektirme makinası

caraskal

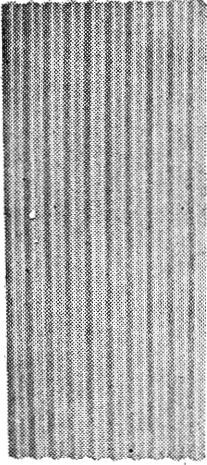
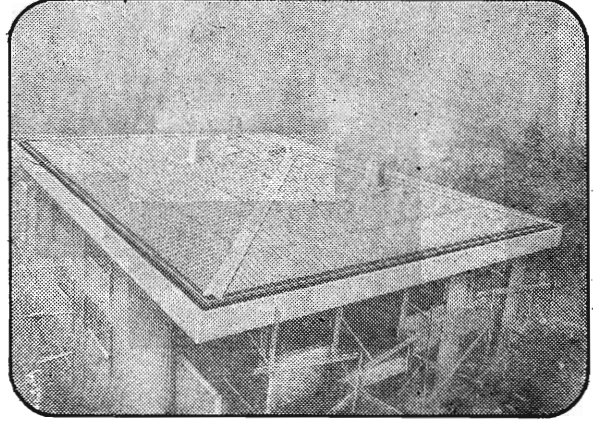
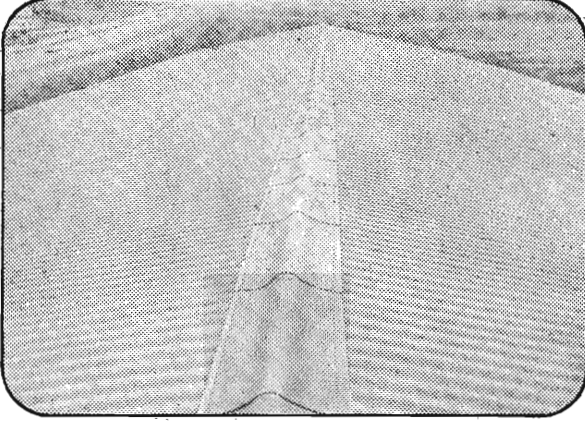

EA-15

çelik halatlı kaldırma,
gerdirme ve çektirme makinası

Her tür yapıya tek bir kaplama malzemesi

Onduline®

TEKNİK ÖZELLİKLER

Uzunluk	: 200 cm.
Genişlik	: 89 cm.
Kalınlık	: 0.3 cm.
Oluk yüksekliği	: 3.2 cm.
Oluk aralığı	: 8.9 cm.
Oluk adedi	: 10 Oluk/levha
Ağırlık	: 4 kg/m ² veya 6.8 kg/levha
Mahya uzunluğu	: 89 cm.
Mahya ağırlığı	: ~ 1.5 kg/levha
Su geçirimsizlik	: Kesinlikle su geçirmez.
Sıcağa dayanıklılık	: 110°C'ye kadar gözle görülebilir hiç bir değişiklik olmaz. Çatlama, pullanma ve yumuşama meydana gelmez.

Dış tesirlere
dayanıklılık

: Çürümez, paslanmaz,
küflenmez, kimyasal
ve biyolojik
dış tesirlerden
zarar görmez.

Renkler

: Siyah (Standart)
Kırmızı - Alüminyum
Yeşil - Mavi
(Yalnız bir yüzü.)

HER TÜRLÜ BİLGİ VE BROŞÜR İÇİN :
Merkez : Onduline Yapı Malzemeleri A.Ş.
Barbaros Bulvarı 76/78
Beşiktaş - İstanbul Tel. : 46 30 94 (4 hat)

Ankara Bölge Müdürlüğü :
Onduline, Tunus Caddesi 4/19
Bakanlıklar - Ankara Tel. : 17 88 51

çatı ve cephe kaplamasında

Onduline

oluklu levhaları

SAGLAM. PRATİK. EKONOMİK

İNŞAAT MÜHÜRÜMÜRLERİ ODASI
KALİTE BELGESİNE HAZIRDIR

KARTAL

Demir-Çelik-
Yedek Parça
Sanayi ve Tic. A.Ş.

Nervürlü
Torçelik'leri
inşaatta Demirden

% 40

**TASARRUF
SAĞLAR**

imalatımız

belgesine haizdir

● **MERKEZ**

Tersane Cadd. Çelik Han 178/20 Karaköy/İSTANBUL

Tif. : 49 07 80 - 44 56 68 - 49 33 48

Telgraf : ERDOĞRU - İSTANBUL

TELEKS İstanbul : 23387 DECA Tr.

● **FABRİKA**

Yakacık Cadd. Çavuşoğlu Mevkii KARTAL/İSTANBUL

Tif. : 53 42 52 - 53 39 49

● **ANKARA BÜROSU**

Tuna Cad. Dişlioğlu Han No. 4 Kat 1

YENİŞEHİR/ANKARA Tif. : 18 55 79 - 182075

İSMAİL ERDOĞRU

Demir - Çelik Hadde
Yedek Parça ve
Civata Fabrikaları
İTHALAT - İHRACAT - TAAHHÜT

Nervürlü Torçelik 'leri
inşaatta demirden

%40
TASARRUF
SAĞLAR

imalatımız

belgesine haizdir

● **MERKEZ**

Karaköy, Tersane Cadd. Çelik Han Kat 2 İSTANBUL
Tif. : 44 56 68 - 49 97 73 **44 70 96 - 49 33 48 - 49 07 80**
İstanbul TELEKS : 23622 ERTA Tr. Telg ÖZZETTOR İST.

● **FABRİKA**

Kartal, Yakacık Cadd. Çavuşoğlu Mevkii, İSTANBUL
Tif. : 53 42 52 - 53 39 49 **telex 23194 erca tr**

● **ANKARA BÜROSU**

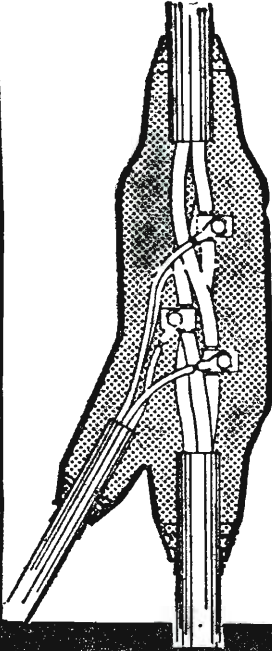
Yenişehir Tuna Cad. Dişlioğlu Han No. 4 Kat 1 ANKARA
Tif. : **18 55 79 - 18 20 75**
Ankara TELEKS : 42733 YEK Tr.

SURTEL

Kabloları, İletkenleri,

Surtelin 71 kablo garnitürleri

- Standartlara uygunluk
- Kalitede gerçek üstünlük
- Tesislerde emniyet
- Teslimatta sür'at
- İhracatta gelişme

SURTEL MAMULLERİNDE

BATI REKLAM

SURTEL KABLO
SANAYİİ A.Ş.

Bankalar, okçumusa Cad. No: 80 Karaköy/İst.
Telgraf: Surkablo/İst.

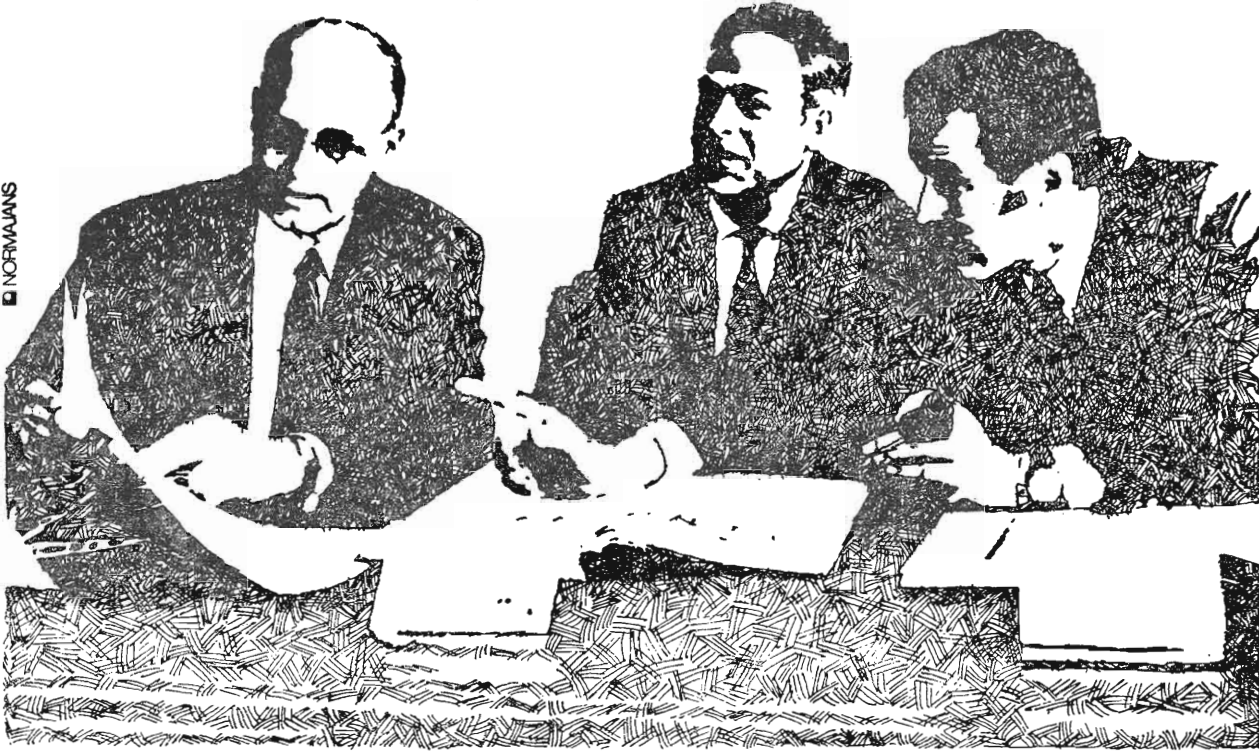
"titiz seçimimin sonunda,"

Karar vermek zordur kablo seçerken.
Çağdaş bilgi, emniyet, servis kolaylığı ve
TSE Türk standartlarına uygun
kalite garantisi aranır.

Kararlarınız sorumluluğunuzu da taşır.
Ve her titiz seçim sonunda,

AN-KA tercih edilir.

an-ka
kabloları
sanayi ve ticaret anonim şirketi

NORMANIS

TORTAŞ

TORÇELİK ve DEMİR
SANAYİ

LİMİTED ŞİRKETİ

ithalat - ihracat - taahhüt

NERVÜRLÜ

TORÇELİK'leri
insaatta demirden

%40
tasarruf
sağlar.

İMALATIMIZ

belgesine haizdir

MERKEZ

Karaköy, Tersane Cadd. Çelik Han Kat 2 İSTANBUL
Tlf. : 44 56 68 - 44 70 96 Telgraf : ÖZZETTOR - İST.
Teleks : 22726 Tora Tr.

FABRİKA

Kartal, Yakacık Cadd. Çavuşoğlu Mevkii, İSTANBUL
Tlf. : 53 36 02 - 53 42 52

ANKARA BÜROSU

Yenişehir Tuna Cad. Dişlioğlu Han No. 4 Kat 1 ANKARA
Tlf. 25 19 72 - 18 20 75 Telgraf : ÖZZETTOR - ANKARA

FLUORESANT FABRIKASI

HEICO

GÜCÜM[®] AG[®]

Türk sanayini kalitesiyle bağlayan civata

Ozellikler

Standartlar

Bicon civatası

Somun

Saplama

8 köşe civata

Palet civatası

Soket civata

Bicon saplaması

Yaylı rondela

U civatası

Saç vidası

Memleketimizin otomotif, zirai alet, lokomotif, uçak, gemi, makina imalat ve bakım tutum endüstrilerinin en büyük ihtiyaçlarından biri olan kaliteli ve yüksek mukavemetli civata, somun, saplama, bicon, saç vidası, yaylı rondela ve diğer özel bağlantı elemanlarının imalini gerçekleştirmiş bulunuyoruz.

Tamamı, Millî sermayeden müteşekkil 100 milyon TL. tutan yatırım projemiz, büyük miktarda ithalatı önliyerek döviz tasarrufunu sağlamaktayız.

1976 yılında Bağlantı elemanları ihracatında ilk adımı atmak suretiyle, Yurdumuza bu konuda da döviz kazandırmış olduğumuzdan ayrıca kıvanç duymaktayız.

Hollanda NEDUR imalcilerinin lisansı ve teknik yardımıyla imal edilen **GÜCÜM** bağlantı elemanlarının ham maddesi, imalat öncesi ve imalat sonrası özel metalurjik işlemlere tabi tutulduğu gibi ayrıca bu safhalarda sıkı bir kalite kontrolünden de geçer.

Bu yüzden yüksek vasıflı **GÜCÜM** bağlantı elemanları %100 garantimiz altındadır. Üstün vasıflı **GÜCÜM** bağlantı elemanlarıyla, ülkemizin yan sanayi problemlerinden biri daha halledilmiş olup bütün sanayi kuruluşları daha emniyetli çalışma olanağına kavuşmuştur.

Konumuzda mamüllerinde **GÜCÜM** markasını kullanmaya yetkili tek kuruluş

Somer han. kat 4 Fındıklı - İSTANBUL Posta kutusu 75 Fındıklı Tel : 49 81 75 - 49 11 80
Telex 22700 GUCM - TR (IST.)

· GÜCÜM CIVATA TİCARET VE SANAYİ A. Ş.

KILIÇOĞLU

TOPRAK SANAYİ ve TİCARETİ A.Ş.

İsmet İnönü Cad. No: 21 - Eskişehir
Telgraf: KİREMIT - Eskişehir P. K. 7

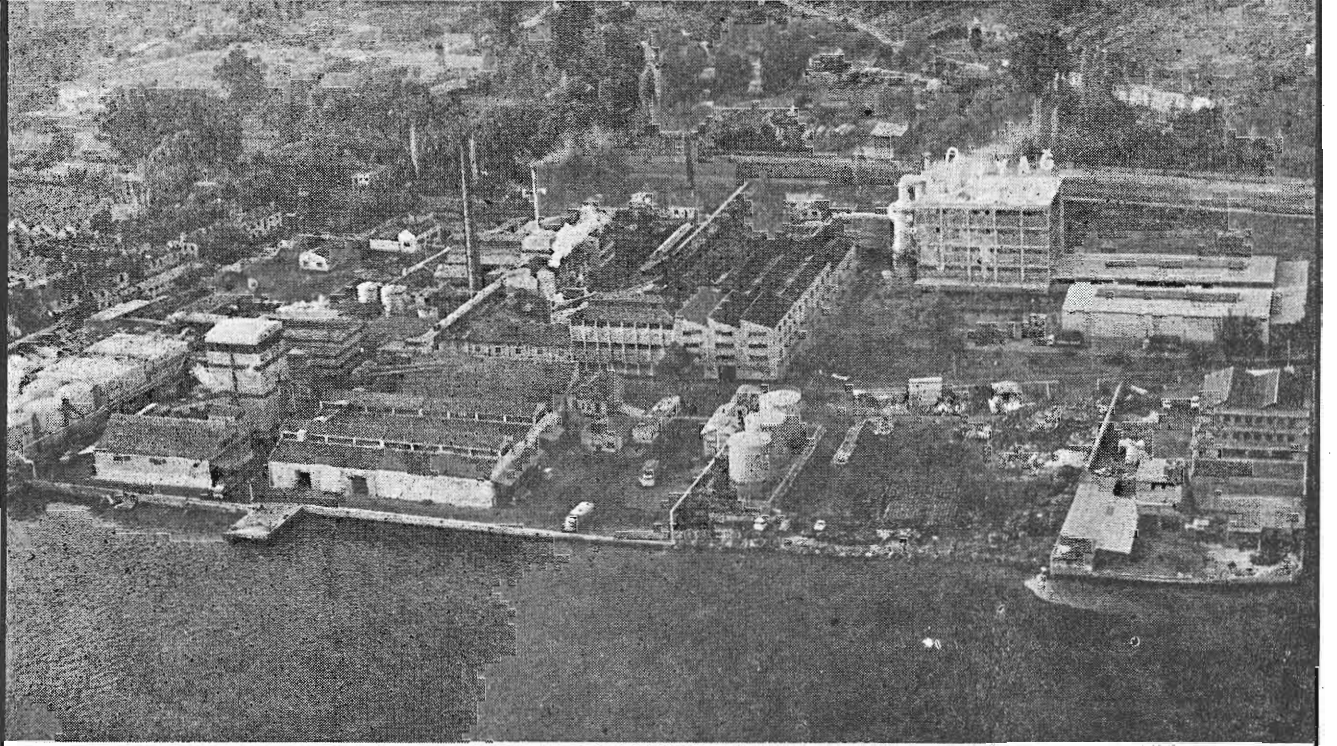
KİREMIT TUĞLA ATEŞ TUĞLASI

50 yıllık tecrübeye sahip müessesemiz modern tesisleri ve mamüllerinin mükemmeliyeti ile kendi sahasında Türkiye'nin rakipsiz kuruluşu olarak sayın müşterilerine her türlü hizmet sunmaktan büyük gurur duyacaktır.

İstanbul, İzmir ve Ankara
Yapı Endüstri Merkezlerindeki
Standlarımızı görünüz.

Turyag

**nehati yağ sanayiinde
yıkama maddelerinde ÖNCÜ**

net grafik

*** 61 yıllık tecrübe**

*** 1100 kişilik uzman kadro**

TÜRKİYE YAĞ ve MAMULATI A.Ş. İZMİR

**Türk
kablo
sanayi'nde
üstünlüğü
tartışılmıyan
marka**

ALTIN KABLO

FVV-n
NAV
NV
NVV
YVV
0,6/1kV

kablolar

GARANTİLİDİR

ALTIN KABLO SANAYİİ A.Ş.
Bankalar Cad. Şair Eşref Sok. No. 7 Beyaz Han
Karaköy - İstanbul Tel. 44 33 30 - 49 59 29
FABRİKA: Rami, Kışla Cad. 10/1 İstanbul Tel. 76 19 18